

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เกณฑ์คือคะแนนแนวความเป็นครู กับตัวพยากรณ์คือ ตัวแปรค่านิยมหลังของนิสิต อันได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลำดับการเกิด สถานที่ตั้งของโรงเรียน อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูและขนาดของครอบครัว กับตัวแปรค่านิยมลักษณะเฉพาะตัวของนิสิต ได้แก่ การควบคุมตนเอง ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี ความรับผิดชอบ ความอดทน และ ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น ของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รายละเอียดขั้นตอนในการทำวิจัยมีดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิต ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งแก่ปีการศึกษา 2529 เป็นต้นไป

ประชากรที่ศึกษา (Accessible Population) ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2529 ประมาณ 357 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2529 ที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาอย่างสมบูรณ์ ซึ่งมีจำนวน 312 คน ทั้งแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขนาดของประชากรที่ศึกษา จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตาม สาขาวิชา

สาขาวิชา	ขนาดประชากร (คน)	ขนาดตัวอย่าง (คน)	ร้อยละของ จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
มัธยมศึกษา (วิทยาศาสตร์)	54	45	83.33
มัธยมศึกษา (มนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์)	58	52	89.66
การศึกษานอกระบบโรงเรียน	25	23	92.00
การศึกษาปฐมวัย	31	25	80.65
การประถมศึกษา	47	42	89.36
การสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกคนตรี	25	21	84.00
การสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกธุรกิจ	23	17	73.91
การสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกพลศึกษา	46	44	95.65
การสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกสุขศึกษา	8	8	100.00
การสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกศิลปศึกษา	40	35	87.50
รวม	357	312	87.39

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่นำมาศึกษา แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

ก. ตัวแปรต้นหรือตัวพยากรณ์ (Predictors) ซึ่งแบ่งออกเป็น

1. ตัวแปรทางด้านภูมิหลังของนิสิต ได้แก่

- 1.1 เพศ
- 1.2 ภูมิลำเนา
- 1.3 ลำดับการเกิด
- 1.4 สถานที่ตั้งของโรงเรียน
- 1.5 อาชีพของบิดามารดา
- 1.6 ระดับการศึกษาของบิดามารดา
- 1.7 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- 1.8 การอบรมเลี้ยงดู
- 1.9 ขนาดของครอบครัว

2. ตัวแปรทางด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวของนิสิต ได้แก่

- 2.1 การควบคุมตนเอง
- 2.2 ความรู้สึกที่ตนเองมีความเป็นอยู่ดี
- 2.3 ความรับผิดชอบ
- 2.4 ความอดทน
- 2.5 ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น

ข. ตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ (Criteria) คือ คะแนนที่ได้จากแบบวัด
แนวความเป็นครู ที่นิสิตสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2529

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใ้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวและทางครอบครัวของนิสิต
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะตัวของนิสิต

สำหรับรายละเอียดขั้นตอนในการสร้าง เครื่องมือ รวมทั้งลักษณะของ เครื่องมือแต่ละส่วน มีดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวและทางครอบครัวของนิสิต แบบสอบถามส่วนนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวและทางครอบครัวของนิสิตในสถานเพศ ภูมิลำเนา ลำดับการเกิด สถานที่ตั้งของโรงเรียน อาชีพบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และขนาดของครอบครัว

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้กรตรวจสอบรายการ (check list) และให้เติม มีจำนวน 12 ข้อ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ซึ่งจิตรา เป้าทรัพย์ ได้สร้างขึ้นจากทฤษฎีและเอกสารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ ข้อความในแบบสอบถามครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก ความนึกเห็น รวมถึงลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา ลักษณะข้อกระทงเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 อันค้ำ จำนวน 45 ข้อ เป็นข้อความเชิงนิมิตทั้งหมด ในแต่ละข้อกระทงให้นำหน้าทุกคะแนนดังนี้

ถ้าเลือกตอบ	จริงมากที่สุด	กำหนดให้คะแนน	5	คะแนน
	จริงมาก	กำหนดให้คะแนน	4	คะแนน
	จริงปานกลาง	กำหนดให้คะแนน	3	คะแนน
	จริงบ้าง	กำหนดให้คะแนน	2	คะแนน
	ไม่จริงเลย	กำหนดให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน เมื่อรวมคะแนนในแต่ละแบบของการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 15 ข้อกระทงแล้ว นิสิตคนใดได้คะแนนในแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูหนึ่งมากกว่าคะแนนในอีกแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูหนึ่งที่รองลงมาไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน จะถือว่านิสิตผู้นั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูที่ได้คะแนนสูงสุด การที่ถือความแตกต่าง 5 คะแนนหรือเท่ากับคะแนนเต็มของหนึ่งแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูนั้น เพื่อจะได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของการอบรมเลี้ยงดูให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

คุณภาพของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู จิกร่า เป้าทรัพย์ ไก่คำ
ความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ไก่คำ
ความเที่ยงทั้งหมด 0.8694 และผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการ
การศึกษา ไก่คำความเที่ยงของแต่ละแบบของการอบรมเลี้ยงดูเป็นดังนี้คือ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เท่ากับ
0.80

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เท่ากับ
0.88

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด เท่ากับ 0.89

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะตัวของนิสิต ผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจ
บุคลิกภาพทั่วไปที่ สุวรรณ ญาณวงศ์ และคณะ ได้แปลและดัดแปลงมาจาก California
Psychological Inventory (CPI) ซึ่งสร้างโดย Harrison G. Gough

โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกณฑ์ปกติของคุณลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทย จึงได้นำ
แบบสำรวจฉบับนี้มาแปลเป็นภาษาไทย และได้ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการวัดบุคลิกภาพ
ของคนไทย โดยได้รับการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ในแผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาจิตวิทยา รวม 25 ท่าน ลักษณะข้อระง
เป็นข้อความให้ผู้ตอบตอบว่า "จริง" หรือ "ไม่จริง" ในแต่ละข้อระงให้คะแนนดังนี้

ถ้าข้อระงใดของคุณลักษณะบุคลิกภาพจะต้องตอบว่า จริง ผู้ตอบตอบว่า จริงได้

1 คะแนน

ถ้าข้อระงใดของคุณลักษณะบุคลิกภาพจะต้องตอบว่า จริง ผู้ตอบตอบว่า

ไม่จริงได้ 0 คะแนน

ถ้าข้อระงใดของคุณลักษณะบุคลิกภาพจะต้องตอบว่า ไม่จริง ผู้ตอบตอบว่า

จริงได้ 0 คะแนน

ถ้าข้อระงใดของคุณลักษณะบุคลิกภาพจะต้องตอบว่า ไม่จริง ผู้ตอบตอบว่า

ไม่จริงได้ 1 คะแนน

แบบสำรวจบุคลิกภาพฉบับภาษาไทยที่ สุวรรณ ญาณวงศ์ และคณะ ได้แปลไว้
มี 16 ค่าน แต่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เพียง 5 ค่าน ที่คาดว่าจะสามารถวัดคุณลักษณะของนิสิตที่

สัมพันธ์กับแนวความเป็นครูได้ สำหรับค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม สุวรรณ ญาณวิงสะ และคณะ ใ้หาค่าความเที่ยงแบบครึ่ง (Split half) ใ้หาค่าความเที่ยงของลักษณะบุคลิกภาพ แต่ละด้านมีค่าระหว่าง 0.44-0.80 ส่วนฉบับที่ Gough สร้างขึ้นใ้หาค่าความเที่ยง ใ้หาค่าความเที่ยงของลักษณะบุคลิกภาพแต่ละด้านมีค่าระหว่าง 0.57-0.75 และผู้วิจัยใ้หาค่าความเที่ยงโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค่าความเที่ยงแบบครึ่ง (Split half) ใ้หาค่าความเที่ยงในแต่ละด้าน ดังนี้

ค่าความเที่ยงด้านการควบคุมตนเอง	เท่ากับ	0.73
ค่าความเที่ยงด้านความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี	เท่ากับ	0.74
ค่าความเที่ยงด้านความรับผิดชอบ	เท่ากับ	0.53
ค่าความเที่ยงด้านความอดทน	เท่ากับ	0.57
ค่าความเที่ยงด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น	เท่ากับ	0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยใ้หาคัดข้อแนกทะเบียนของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอคัดลอกรายชื่อ เลขประจำตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อขอใ้หาคัดข้อมูลคะแนน แนวความเป็นครูของนิสิต

3. การเก็บข้อมูลโดยใ้หานิสิตตอบแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยใ้หาคัดข้อกับอาจารย์ที่ทำการสอนนิสิตชั้นปีที่ 1 เพื่อขอเวลาในการตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้วิจัยใ้หาคัดข้อเก็บ ข้อมูลด้วยตนเองโดยใ้หาคัดข้อใ้หานิสิตทำแบบสอบถามเป็นการส่วนตัว ใ้หาคัดข้อแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 264 ฉบับ สำหรับนิสิตที่ยังใ้หาคัดข้อไม่ใ้หาคัดข้อส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และ ขอใ้หานิสิตส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ใ้หาคัดข้อความสะดวกในการส่ง แบบสอบถามคืนผู้วิจัยด้วยการพิมพ์ที่อยู่ของผู้วิจัยไว้ที่ปกหลังของแบบสอบถาม พร้อมทั้งติด ตราไปรษณีย์ ซึ่งใ้หาคัดข้อการติดทราทางไปรษณีย์ 2 ครั้ง ใ้หาคัดข้อแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 48 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 312 ฉบับ โดยผู้วิจัยใ้หาคัดข้อเริ่มเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2530 ถึงวันที่ 27 มีนาคม 2530

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอสเอ็กซ์ SPSS-x (Statistical Package for the Social Sciences) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรคุณลักษณะและตัวแปร เกณฑ์ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะกับตัวแปรคุณลักษณะ และตัวแปร เกณฑ์ใน แต่ละด้านคือ ด้านความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับการสังเกต เหตุผลและการใช้ภาษา ด้านประสบการณ์เดิมที่สัมพันธ์กับแววการ ด้านทัศนคติ ด้านความสามารถทั่วไป และด้านความรู้รอบเกี่ยวกับการศึกษาและสังคม โดยใช้สูตรเพียร์สัน

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N\sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}} \quad (\text{Guilford 1979:83})$$

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ ด้วยการทดสอบค่าที

(t-test)

$$t = r \sqrt{\frac{N-2}{1-r^2}} \quad (\text{Guilford 1979:83})$$

3. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรคุณลักษณะกับตัวแปร เกณฑ์ ด้วยสูตร

$$R = \sqrt{\frac{SS_{reg}}{SS_t}}$$

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่คำนวณได้โดยการทดสอบค่าสถิติส่วนรวม F (Overall F-test)

$$F = \frac{R^2 \cdot N - k - 1}{1 - R^2 \cdot k}$$

4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่ในรูปคะแนนดิบ (b) ของตัวพยากรณ์แต่ละตัว โดยใช้สูตร

$$t_i = \frac{b_i}{S.E_{b_i}} ; df = n - k - 1 \quad (\text{Kerlinger and Pedhazur 1973:167})$$

5. หากกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์แวกความเป็นครูในแต่ละบ้าน ทั้ง 5 บ้าน ทดสอบตัวพยากรณ์ที่ไม่เหมาะสมออก โดยการทดสอบสถิติส่วนรวม F (Overall F-test)

$$F = \frac{(R^2_{y.12\dots k_1}) - R^2_{y.12\dots k_2}) (k_1 - k_2)}{(1 - R^2_{y.12\dots k_1}) / (N - k - 1)} \quad (\text{Kerlinger 1964:625})$$

6. สร้างสมการทำนายแวกความเป็นครูทั้ง 5 บ้าน โดยกลุ่มตัวพยากรณ์ที่ทดสอบแล้วว่าดีที่สุดให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานและคะแนนดิบ ดังนี้

สมการพยากรณ์แวกความเป็นครูในค่านต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_i = \beta_1 Z_1 + \beta_2 Z_2 + \dots + \beta_k Z_k ; i = 1, 2, 3, \dots, 5$$

สมการพยากรณ์แวกความเป็นครูในค่านต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_i = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_k x_k ; i = 1, 2, \dots, 5$$

(Kerlinger 1973:56)

7. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับทั้งหมดของคะแนนแวกความเป็นครูทั้งฉบับ เพื่อให้ทราบว่าคะแนนในแต่ละฉบับนั้นสามารถรวมกันได้ด้วยความมั่นใจ โดยใช้สูตร

$$r_{pq} = \frac{r_{tp} \sigma_t - \sigma_p}{\sqrt{\sigma_t^2 + \sigma_p^2 - 2r_{tp} \sigma_t \sigma_p}}$$

p = คะแนนส่วนย่อย

t = คะแนนทั้งหมด

q = $t - p$ = ส่วนรวมที่ซ้จักส่วนย่อยออกแล้ว

8. คำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ในทำนองเดียวกัน เพื่อสร้างสมการทำนายคะแนน
แนวความเป็นครูทั้งฉบับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทดสอบแล้วว่าคีที่สุด ได้สมการดังนี้
ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = \beta_1 Z_1 + \beta_2 Z_2 + \dots + \beta_k Z_k$$

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_k x_k$$

9. คำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error
of Estimate) โดยใช้สูตร

$$S.E.est = \sqrt{\frac{SS_{reg}}{N-k-1}}$$

(Kerlinger, 1973:66)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย